

Tjänsteutlåtande
Socialförvaltningen

Till: Vård- och omsorgsnämnden

Datum: 2021-10-07
Diarienummer: VON 2021/0047

Svar på motion nr 20/2021 av Anders Borelid (SD) - God svenska i tal och skrift, ett krav för anställda inom äldreården i kommunen

Sammanfattning

I motion 20/2021 väckt i Kommunfullmäktige 2021-05-24, § 4:18, föreslår motionären att samma krav på språkkunskaper ska ställas på anställda i Österåkers äldreården som Socialstyrelsen ställer på vårdpersonal: svenska på nivå C1 enligt den gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS) eller svenska 3 eller svenska som andraspråk 3 vid exempelvis Komvux (gymnasial vuxenutbildning). Motionen har remitterats till Vård- och omsorgsnämnden för besvarande.

Beslutsförslag

Vård och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 20/2021 besvarad genom de krav som Vård- och omsorgsnämnden ställer i avtal med utförarna av vård- och omsorg. Av avtalet framgår att uppdraget ska utföras med kvalitet och i enlighet med gällande värdighetsgarantier samt Socialstyrelsens riktlinjer. Verksamheten ska uppfylla de krav och mål som gäller enligt tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter som är aktuella för uppdraget. I de aktuella avtalen framgår att samtliga medarbetare ska ha förmåga att förstå, läsa, skriva och kommunicera på det svenska språket

Bakgrund

Sammanfattningsvis framför motionären att språkrav på svenska ska bidra till ökad kvalitet inom äldreomsorgen. Motionären menar att kvaliteten inom äldreomsorgen är kopplad till att vårdtagaren enkelt ska kunna kommunicera med personalen varför motionären föreslår att språkrav ska motsvara svenska på C1.

Förvaltningens slutsatser

Svenska C1 avser ”**avancerad språkavvändare**” som innebär att den enskilde förfogar över ett brett spektrum av språkliga medel som möjliggör en spontan och flytande kommunikation. Socialstyrelsens krav på svenska C1 avser legitimerad personal såsom sjuksköterska, läkare etc. Språkravet omfattar inte hälso- och sjukvårdsvyrken som inte kräver legitimation t.ex. undersköterska.

Av SOFS 2011:121 ”*Allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre*” framgår att tillräckliga kunskaper i svenska för att uppnå förmågan att förstå, tala, läsa och skriva svenska inhämtas genom godkänd kurs i det gymnasiegemensamma ämnet svenska eller svenska som andra språk, eller genom annan motsvarande utbildning. Råden gäller även andra kompetenser, än språkliga. Vidare framgår att personalen bör få fortbildning för att upprätthålla de kunskaper och förmågor som anges i de allmänna råden. Motsvarande krav återfinns i de skriftliga avtalen mellan Vård- och omsorgsnämnden och utförarna inom äldreomsorgen.

Utförarna har inte rapporterat att det inkommit synpunkter eller klagomål som handlar om språkbrister, vilket bedöms som ett tecken på att språkkunskaperna inom Österåkers kommuns äldreomsorg är tillräckligt goda.

Flera stora samhällsaktörer, bland annat Sveriges kommuner och Regioner (SKR) lyfter upp att en ökad befolkning i kombination med minskat utbud på arbetskraft, innebär utmaningar för välfärden. För att kunna erbjuda god omsorg behöver kommunerna ta tillvara på de kompetenser som finns på arbetsmarknaden för att klara välfärdens rekryteringsutmaningar och en ökande del av befolkningen i behov av omsorg och andra välfärdstjänster (SKR bilaga 5). Flera kommuner rapporterar personalbrister inom äldreomsorgen.

De språkrav som ställs i avtalen med utförarna av äldreomsorg inom Österåkers kommun är i nivå med det som framgår i SOFS 2011:121. Ytterligare språkrav skulle utmana välfärdens svårigheter att hitta goda resurser till yrken inom vård- och omsorg

Bilagor

Motion KF 20/2021 av Anders Borelid (SD) - God svenska i tal och skrift, ett krav för anställda inom äldrevården i kommunen

Källhänvisningar

1. [Socialstyrelsens allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre SOFS 2011:12](#)
2. [GES - Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning sidan 24-37](#)
3. [Använd kompetens rätt - Ett sätt att möta rekryteringsutmaningen i hälso- och sjukvården rapport SKR \(SKL publicerad 180629\)](#)

4. Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden -Rekryteringsrapport 2018
publicerad 180202

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Åsa Lundgren
Enhetschef staben

Expedieras
Kommunfullmäktige

Digitala Signaturer

Signerad med: Anställda
Signerad av: Åsa Lundgren, Enhetschef
Datum: 2021-10-13 11:13 +02:00

Signerad med: Anställda
Signerad av: Susanna Cleveborg Kiesel, Socialdirektör
Datum: 2021-10-13 12:24 +02:00

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2021-05-19

D.nr:

kommunen KS 2021/0160 (1)

Motion till Österåkers fullmäktige

God svenska i tal och skrift, ett krav för anställda inom äldreomsorgen i kommunen

Sveriges befolkning blir allt äldre och allt fler behöver äldreomsorg. Det är kommunens ansvar att äldreomsorgen är av den kvalitet som våra äldre får. En viktig del av kvaliteten i äldreomsorgen är den trygghet som följer av att man som vårdtagare enkelt kan kommunicera med personalen.

Detta förutsätter att alla i äldreomsorgens personal har tillräckliga kunskaper i svenska – det är både en nödvändighet och en självklarhet. Dessvärre finns det tecken på att brister föreligger på denna punkt. Kraven som kommunen ställer på anställda ska vara rättvisa, genom att de är likformiga. Detta är den kommunala likställighetsprincipen i praktiken. För precisering och undvikande av godtycke vill vi därför att samma krav på språkkunskaper ska ställas på anställda i Österåkers äldreomsorg som Socialstyrelsen ställer på vårdpersonal: svenska på nivå C1 enligt den gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS) eller svenska 3 eller svenska som andraspråk 3 vid exempelvis Komvux (gymnasial vuxenutbildning).

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

- kommunfullmäktige beslutar om att fastlägga krav på att alla anordnare av äldreomsorg, säkerställer att språkkrav på personalen enligt det ovanstående uppfylls.

För Sverigedemokraterna Österåkers kommun

Anders Borelid, Gruppledare SD

Motionen väcktes i KF 2021-05-24 KF § 4:18 ”God svenska i tal och skrift, ett krav för anställda inom äldreården i kommunen”

Anmäl på tåg och besvara så snart som möjligt.

Remittering sker i enlighet med nedanstående nämnd/styrelses reglemente:

Nämnd	Remiss X = JA	Kommentar
Kommunstyrelsen, Produktionsförvaltningen	X	
Byggnadsnämnden		
Förskole- och grundskolenämnden		
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		
Kultur- och fritidsnämnden		
Miljö- och hälso- skyddsnämnden		
Socialnämnden		
Tekniska nämnden		
Val- och demokratinämnden		
Vård- och omsorgsnämnden	X	

Till nämnd/styrelse remitteras härmed bifogad motion för behandling.

Michaela Fletcher (M)
Kommunstyrelsens ordförande

KF § 4:18

Dnr. respektive motion, KS 2021/0027

Nya motioner och interpellationer

Kommunfullmäktiges beslut

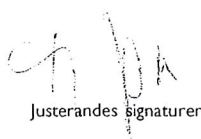
1. Motioner nr 19/2021, nr 20/2021, nr 21/2021, nr 22/2021, nr 23/2021, nr 24/2021, nr 25/2021 och nr 26/2021 får väckas och remitteras till Kommunstyrelsen för beredning.
2. Interpellationer nr 6/2021 och nr 7/2021 får ställas och besvaras vid ett kommande sammanträde.

Sammanfattning

Till dagens sammanträde har 8 motioner inkommit.

	Av
1. Motion nr 19/2021
– Namn på särskilt boende på Ljusterö	Lars Frid (S)
2. Motion nr 20/2021
– God svenska i tal och skrift, ett krav för anställda inom äldreården i kommunen	Anders Borelid (SD)
3. Motion nr 21/2021
– Sjöbodan för uthyrning vid kanalen	Anders Borelid (SD)
4. Motion nr 22/2021
– Gör Österåker till en lärande och öppen myndighet	Ann-Christine Furustrand (S)
5. Motion nr 23/2021
– Gratis mensskydd på Österåkers skolor	Ann-Christine Furustrand (S),
Lars Frid (S),
Kristina Embäck (S)
6. Motion nr 24/2021
– Skapa projektet "Sund och säker skolväg i Österåker"	Peter Nummert (RP)
7. Motion nr 25/2021
– Ta fram riktlinjer och kriterier för tilläggsbelopp!	Peter Nummert (RP)
8. Motion nr 26/2021
– Införa två elevstödssamordnare (ESS)	Peter Nummert (RP)

Forts.

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Forts. KF § 4:18

Till dagens sammanträde har 2 interpellationer inkommit.

Av

1. Interpellation nr 6/2021 Ann-Christine Furustrand (S)
 - Till vilken arena har kronprinsessparet blivit inbjudna? Till Wallenstams arena? Eller till Österåkers multiarena?

2. Interpellation nr 7/2021 Ann-Christine Furustrand (S)
 - Hur förutsättningslös är utredningen om en framtida skolstruktur?

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att motioner nr 19/2021, nr 20/2021, nr 21/2021, nr 22/2021, nr 23/2021, nr 24/2021, nr 25/2021 och nr 26/2021 medges väckas.

Ordföranden föreslår att interpellation nr 6/2021 och nr 7/2021 medges ställas och besvaras vid ett kommande sammanträde.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om fullmäktige kan besluta i enlighet med av ordföranden redovisat förslag och finner frågan med ja besvarad.

Expedieras

Akt